

Вакцинація рятує життя!
Vaccination saves lives

Вакцинація проти ВПЛ

Захист від інфекції ВПЛ для зниження ризику розвитку раку

Неможливо захиститися від усього. Проте можливо зробити щеплення від вірусу папіломи людини (ВПЛ) – поширеного вірусу, який може викликати багато різних видів раку.

Програма вакцинації проти ВПЛ

Понад 280 мільйонів доз вакцини проти ВПЛ було введено у всьому світі, в тому числі 120 мільйонів доз у США та понад 10 мільйонів у Великобританії.

З вересня 2008 року усім дівчатам, починаючи з 8-го класу, пропонується вакцинація проти ВПЛ. А з вересня 2019 року вакцинація пропонується також і хлопцям 8-го класу. Це пов'язано з тим, що вакцина проти ВПЛ допомагає захистити від деяких видів раку як хлопців, так і дівчат.

Що таке ВПЛ і як він поширюється?

- **ВПЛ - дуже поширений вірус**, який зазвичай не має жодних симптомів.
- Люди, ймовірно, навіть не здогадуються, що є носіями вірусу, і **в більшості людей ВПЛ швидко минає**.
- Якщо ви не знаєте про наявність вірусу, це означає, що **ви можете передати його іншим**.
- **Більше 7 з 10 людей**, не вакцинованих проти ВПЛ, інфікуються.

- **ВПЛ живе на шкірі в області геніталій і навколо них** (ваших інтимних частин тіла) і зазвичай поширюється через інтимний статевий контакт. Презервативи не забезпечують повного захисту від ВПЛ. Вакцинація сьогодні захистить вас від ризиків у майбутньому.

Симптоми можуть проявитися не зразу, проте ВПЛ може привести до таких видів раку, як:

- рак шийки матки (у жінок);
- деякі види раку порожнини рота і горла; і
- деякі види раку ануса та геніталій.

ВПЛ також може викликати генітальні кондиломи, які є одними з найпоширеніших видів інфекцій, що передаються статевим шляхом.

Що на сьогоднішній день змінила вакцина проти ВПЛ?

- Очікується, що вакцина щороку буде рятувати сотні життів у Великобританії. Нещодавнє англійське дослідження показало зниження на 90% випадків ВПЛ, що викликає рак у молодих жінок у віці 20 років, які були вакциновані у віці 12-13 років.
- Вакцина проти ВПЛ також захищає вас від більш ніж 90% випадків зараження генітальними кондиломами.

Вакцинація проти ВПЛ

Вакцину вводять у руку, і, як правило, для повного захисту необхідно зробити дві ін'єкції. Першу ін'єкцію зазвичай роблять у 8-му класі. Шкільна медсестра або бригада з вакцинації повідомить вас, коли будуть призначені обидві ін'єкції.

Щоб забезпечити найкращий захист, вакцину слід зробити перед початком статевого життя. Якщо ви ведете статеве життя, вам все одно потрібно пройти вакцинацію.

Вакцина проти ВПЧ

З 2012 року в Великій Британії використовується вакцина Gardasil. Десь протягом 2021-2022 навчальних років вакцина проти ВПЛ перейде на Gardasil 9. Якщо для першої дози використовувався Gardasil, то для другої дози ви можете отримати Gardasil 9. Вакцину проти ВПЛ можна робити як хлопцям, так і дівчатам.

Кожен може заразитися, стати носієм та передати ВПЛ. Щеплення проти ВПЛ, коли вам пропонують, гарантує вам захист на майбутнє.

Побічні ефекти вакцини проти ВПЛ

Побічні ефекти, як правило, проявляються в легкій формі. Найпоширенішими побічними ефектами є запалення, набряк або почервоніння руки в місці введення ін'єкції. Зазвичай це минає протягом декількох днів. Менш поширеними побічними ефектами є головний біль, нудота і легке підвищення температури. Більш серйозні побічні ефекти зустрічаються досить рідко.

Як і у випадку будь-яких вакцин, повідомлення про побічні ефекти уважно відстежуються та переглядаються. Розширені огляди безпеки вакцини проти ВПЛ виявили, що дані не підтверджують зв'язок між вакциною та рядом серйозних і хронічних (довгострокових) захворювань.

Для більш докладної інформації відвідайте сайт: [who.int/groups/globaladvisory-committee-on-vaccine-safety/topics/human-papillomavirus-vaccines/safety](https://www.who.int/groups/globaladvisory-committee-on-vaccine-safety/topics/human-papillomavirus-vaccines/safety)

Ви, ваші батьки або опікуни можете повідомити про ймовірні побічні ефекти вакцин та лікарських засобів через систему Yellow Card scheme. Повідомити можна на сайті: yellowcard.mhra.gov.uk або зателефонувавши на гарячу лінію (безкоштовно) за номером: **0800 731 6789** (з понеділка по п'ятницю, з 9:00 до 17:00).

Чи існують будь-які причини, чому мені не слід вакцинуватись?

Дуже мала кількість підлітків, яким не можна зробити щеплення проти ВПЛ. Вам не слід вакцинуватись, якщо ви раніше демонстрували серйозну (загрозливу для життя) реакцію на будь-який інгредієнт цієї вакцини або на попередню дозу вакцини проти ВПЛ. Ця серйозна реакція називається анафілактичною. Ці реакції є надзвичайно рідкісними, а медсестри проходять повну підготовку, щоб вміти справлятися з ними.

Якщо у вас була серйозна реакція на вакцинацію в минулому, важливо вказати деталі про це у формі згоди. Також важливо повідомити про це медичний персонал, який буде вводити вакцину.

Якщо у вас спостерігається легке захворювання без підвищення температури, таке як застуда, вакцинацію слід проходити, як звичайно. Якщо у вас спостерігається захворювання з підвищенням температури, відкладіть вакцинацію до моменту, коли вам стане краще.

Також, переговоріть з лікарем або медсестрою перед вакцинацією, якщо ви:

- відзначаєтесь порушенням згортання крові; або
- маєте в анамнезі випадки конвульсій (судом), не пов'язаних з лихоманкою.

Що робити, якщо після вакцинації я почуваюся зле?

Якщо у вас розвинулась лихоманка та ви погано почуваєтеся після вакцинації, прийміть парацетамол, що допоможе вам почуватися краще. Уважно прочитайте інструкцію на пакеті та візьміть відповідну вашому віку дозу. Ми не рекомендуємо вам приймати цей препарат перед вакцинацією, щоб запобігти підвищенню температури.

Пам'ятайте – якщо ви не досягли 16-літнього віку, вам заборонено приймати ліки, що містять аспірин.

Додаткова інформація для дівчат

Вакцинація проти ВПЛ у віці від 12 до 14 років з подальшим регулярним цервікальним скринінгом після досягнення 25 років забезпечує найкращий захист від раку шийки матки.

Чи потрібно мені робити цервікальний скринінг після вакцинації?

Жінкам у віці від 25 до 64 років, які проживають у Уельсі, при збереженні шийки матки, пропонується проходити цервікальний скринінг (мазок).

Вакцина запобігає приблизно 7 із 10 випадків раку шийки матки, але під час скринінгу, крім цього, можна виявити також інші інфекції ВПЛ високого ризику, на які вакцина не поширюється. Скринінг може запобігти розвитку раку шийки матки, якщо виявити інфекції ВПЛ або зміни клітин на ранній стадії. Для більш докладної інформації відвідайте сайт: cervicalscreeningwales.wales.nhs.uk/home

А як на рахунок інших видів раку?

У даний час не існує програм сринінгу інших видів раку, пов'язаних із ВПЛ. Якщо вас турбують будь-які симптоми, зверніться до свого лікаря загальної практики.

Виникли питання?

Що мені потрібно зробити?

Якщо ви отримали в школі форму згоди та інформаційний бюлетень, прослідкуйте, щоб ви та ваші батьки або опікун прочитали інформацію про вакцинації, підписали форму згоди та повернули її в школу в найкоротші терміни. Рішення про вакцинацію краще обговорити з вашими батьками або опікуном, проте за деяких обставин ви можете дати згоду самостійно, якщо повністю розумієте суть документу.

Як діяти в випадку втрати форми згоди?

Ви можете отримати нову - просто зверніться до шкільної медсестри в найкоротші терміни.

Як діяти, якщо мені не зробили перше щеплення проти ВПЛ до досягнення 15-ти років?

Вакцина проти ВПЛ краще всього діє до того, як ви зазнали впливу вірусу. Якщо вам не зробили перше щеплення проти ВПЛ до досягнення 15-ти років, вам слід проконсультуватися зі шкільною медсестрою, бригадою з вакцинації або лікарем загальної практики. Вас повідомлять, скільки доз вам потрібно і де ви можете пройти вакцинацію.

Я пропустив вакцинацію. Чи можу я її все ще пройти?

Так. Якщо ви відноситеся до груп, які відповідають критеріям, і пропустили будь-яке зі щеплень проти ВПЛ у школі, ви можете зробити їх до досягнення 25-ти років. Вам слід наздогнати упущене в найкоротші терміни. Зверніться до шкільної медсестри, бригади з вакцинації або лікаря загальної практики та проконсультуйтеся з ними, чи можна вам пройти вакцинацію.

Чи означає це, що я не можу захворіти на рак?

Ні. Вакцина проти ВПЛ захищає від багатьох, але не від усіх форм ВПЛ. Оскільки ВПЛ може призвести до раку, ця вакцина має на меті знизити ваш ризик.

Чи будуть мене вакцинувати в школі також від інших хвороб?

Так, до закінчення школи вам будуть запропоновані також інші вакцинації, такі як:

- бустерна доза вакцини Td/IPV, яка допомагає захистити від правця, дифтерії та поліомієліту;
- і вакцина MenACWY, яка допомагає захистити від менінгіту; і
- вакцина MMR, яка захищає від кору, паротиту і краснухи (якщо ви ще не отримали рекомендовані дві дози).

У районах, де ці вакцинації в школах не доступні, ви зможете пройти їх у свого лікаря загальної практики.

Чи запропонують мені вакцину від COVID-19?

Деяким особам молодого віку вакцина проти COVID-19 зараз пропонується. Якщо ви маєте на це право, вас повідомлять, коли і де ви зможете її отримати. Для більш докладної інформації відвідайте сайт: phw.nhs.uk/topics/immunisation-and-vaccines/covid-19-vaccinationinformation/eligibility-for-the-vaccine

Перелік дій з вакцинації проти ВПЛ

- Порадьтеся з батьками або опікунами стосовно вакцинації проти ВПЛ і дайте їм прочитати форму згоди та інформаційний бюлетень.
- Якщо у вас все ще залишилися питання, зверніться до шкільної медсестри – вона з радістю завжди допоможе.

- Поверніть підписану форму в школу.
- Не пропустіть день вакцинації в школі. Якщо за якоїсь причини ви пропустите вакцинацію, у вас має бути більше можливостей, щоб все ж отримати вакцину.
- Якщо ви закінчили школу або не впевнені, чи не пропустили ви якусь із вакцинацій, зверніться до свого лікаря загальної практики.

Дізнатися більше?

Якщо у вас виникли питання або вам потрібна додаткова інформація, ви можете відвідати сайт: 111.wales.nhs.uk, проконсультуйтеся зі своїм лікарем чи медсестрою або зателефонуйте **NHS 111 Wales**.

Ви можете знайти додаткову інформацію про вакцину проти ВПЛ на сайті: 111.wales.nhs.uk/livewell/vaccinations

Інформацію про рак шийки матки можна отримати на сайті Jo's Cervical Cancer Trust за посиланням: jostrust.org.uk

Повний перелік компонентів і можливих побічних ефектів вакцини Gardasil наведений в інформаційному бюлетені для пацієнтів (PIL) за посиланням: medicines.org.uk/emc/medicine/19033

Повний перелік компонентів і можливих побічних ефектів вакцини Gardasil 9 наведений в інформаційному бюлетені для пацієнтів (PIL) за посиланням: medicines.org.uk/emc/product/7330/pil

Ви можете ознайомитися з короткими характеристиками лікарських препаратів (SPC) на сайті: medicines.org.uk/emc/search?q=gardasil

Графік щеплень, які пропонуються в Уельсі як планові, можна знайти на сайті: 111.wales.nhs.uk/CompleteSchedule

Щоб дізнатися, як NHS використовує вашу інформацію, перейдіть на сайт: 111.wales.nhs.uk/AboutUs/Yourinformation